

A biodiversidade dos prados de sega. Pasado e presente danse a man.

Refuxio de vida e cor onde natureza e tradición humana se entrelazan.

Panorámica desde un dos prados de sega

Consulta rápida

Que son	Ecoloxía	Beneficios
Orquídea fétida	Satirión manchado	Orquídea corazón

Que son os PRADOS DE SEGA?

- ✓ Comunidades herbáceas seminaturais que dependen da xestión humana tradicional.
- ✓ A sega é unha práctica milenaria que mantén o equilibrio ecolóxico e a biodiversidade.
- ✓ Utilízanse para obter forraxe mediante a sega e o pastoreo temporal, ás veces con esterco e rega.
- ✓ Foron fundamentais na gandería extensiva de montaña, pero están en regresión polo abandono.
- ✓ Ameazados pola perda de uso e da xestión tradicional.

Características ecológicas dos prados de sega

- ✓ Alta biodiversidade con gramíneas (*Festuca* sp., *Agrostis* sp., *Stipa* sp., etc.) e leguminosas dominantes (*Trifolium* sp., *Lotus* sp., etc.). Outra flora destacada son as orquídeas.
- ✓ Poden albergar ata 40 especies diferentes de plantas por metro cadrado, sendo un dos ecosistemas con maior diversidade vexetal en Europa.
- ✓ O seu desenvolvemento é óptimo sobre solos con humidade moderada, frescos e ben drenados.
- ✓ Cambios estacionais visibles: floración plena na primavera e herba baixa no inverno.
- ✓ Proporcionan recursos vitais para insectos, aves e pequenos mamíferos.

Importancia ecolóxica e beneficios para as persoas

- ✓ Reservorios de biodiversidade para plantas, insectos polinizadores, aves e mamíferos.
- ✓ Biodiversidade que favorece a polinización e o control biolóxico de pragas.
- ✓ Contribúen á estabilidade do solo, á regulación hídrica e ao sequestro de carbono, axudando a mitigar os efectos do cambio climático.
- ✓ Sistema de obtención sostible de forraxe para o gando, contribuíndo a soste economías rurais e tradicións.

- ✓ A xestión tradicional evita a degradación por abandono ou intensificación.
- ✓ Conservan paisaxes culturais que reflicten séculos de coexistencia sostible.
- ✓ Proporcionan espazos para o lecer, a educación ambiental e o turismo rural.

Exemplos de orquídeas rexistradas

> Orquídea fétida, olor a chinches (Orchis / Anacamptis / Herorchis coriophora)

Preocupación menor (LC)

Orchis / Anacamptis / Herorchis coriophora

- ✓ Inflorescencia cilíndrica ou oblonga de 45 a 135 cm con 15 a 25 flores pequenas e de cor variable.
- ✓ As flores emiten un cheiro desagradable ao que alude o seu nome.
- ✓ Florece de abril a xuño.
- ✓ Prefire pradeiras frescas e solos silíceos ou calcarios. Resistente a condicións variables.
- ✓ É das poucas especies de orquídeas que ofrece unha verdadeira recompensa aos seus polinizadores: néctar que acumula no esporón.
- ✓ Polinizada principalmente por diversas especies de abellas, especialmente *Apis mellifera*, abellóns e, en menor medida, avespas e escaravellos.

> Satirión manchado, orquídea moteada (*Dactylorhiza maculata*)

Preocupación menor (LC)

Dactylorhiza maculata

- ✓ Follas con manchas escuras que lle axudan a camuflarse entre a vexetación, protexéndoas dos herbívoros.
- ✓ Flores en espiga de cor rosa a púrpura.
- ✓ Florece desde maio ata xuño.
- ✓ Prefire solos silíceos de pradeiras frescas e zonas montañosas. Sensible aos cambios no uso do solo.
- ✓ As súas sementes son tan pequenas que poden dispersarse co vento a grandes distancias.
- ✓ Polinizada principalmente por abellas solitarias, abellóns e bolboretas.

> Orquídea corazón (*Serapias cordigera*)

Preocupación menor (LC)

Serapias cordigera

- ✓ Cada planta ten entre 3 e 10 flores cun casco gris nerviado e labelo avermellado con pilosidade.
- ✓ Coñecida como “Estrangurria” ou, en galego, como “Coco”, “Crista de galo” ou “Longoeira”.
- ✓ Florece de marzo a xullo.
- ✓ Habita pasteiros, claros de bosques e matogueiras con boa luz; prefire solos silíceos.
- ✓ Indicadora de pradeiras ben conservadas e de boa calidade ambiental.
- ✓ Polinizada principalmente por abellas solitarias e algunha avespa, que usan as flores como refuxio nocturno ou en días fríos, facilitando a transferencia de polinios (masas de pole).

Megachile sp. cos polinios da orquídea corazón adheridos ao seu rostro

Exemplares da abella Eucera barbiventris durmindo no interior de flores de Serapias cordigera